

Λεξ. Δημητρ. 2) Πληροῦμαι μούχλας, εὐρωτιῶ Ἡπ. Θεσσ. Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Παρνασσ.) κ.ά.: Ῥάχλιασι τὸν τυρί-τοῦ φαεῖ-τοῦ ψωμί κττ. Αἰτωλ. Ἡπ. Σάμ. Ἄμα παίρν' ἀέρα τοῦ ψουμί δὲ ῥαχλιάζ' Αἰτωλ. Παρνασσ. Ῥαχλιασμένον τυρί-φαεῖ-ψουμί κττ. αὐτόθ. Ῥαχλιασμένους ἱλαῖς αὐτόθ. Ῥαχλιασμένου γλυκὸ Σάμ. Συνών. μούχλιάζω. 3) Ἀποκτῶ χρώμα σκιερὸν Πελοπν. (Ἀργ.) κ.ά.: Ἄσμ.

Θερίζουν, παίρνουν τὸν καρπὸ κ' ἡ καλαμὰ μεινέσκει, βάζουν φωτιά ἔς τὴν καλαμὰ κι ὁ κάμπος ἀραχνιάζει Ἀργ. Συνών. μαυρίζω. β) Μεταφ. ὠχρίω, ἐπὶ σωματικῆς ἐν γένει καταπτώσεως, ἰσχνότητος καὶ ἀσχημίας πολλαχ.: Ἄσμ.

Μὰ Κώστα μ', γιατί ῥάχνιασις κι εἶσι ῥαχνιασμένους; — Ἀπ' τὸν πουλὺ τὸν κουρνιαχτὸ κι ἀπ' τὸν πουλὺ τοῦ [δρόμου

Μακεδ. (Νιγρίτ.)

Οἱ ἄσπροι μαῦροι γίνονται κ' οἱ ροιδανοὶ ῥαχλιάζουν κ' οἱ τριανταφυλλοπρόσωποι πρὸ γνωρισμοῦ δὲν ἔχουν (μοιρολ.) Γορτυν.

Ἐφάγανε τὰ σῦκα μας κι οὔλα μας τὰ σταφύλια κ' ἐμεῖς ἀπάνω ἔς τὰ βουνὰ μ' ἀραχνιασμένα χεῖλη Κρήτ. Συνών. χλομιάζω. 4) Πληροῦμαι ρύπων, λερώνομαι Μακεδ. (Σιάτ.) Χίος κ.ά.: Ῥάχνιασαν τὰ ροῦχα Σιάτ. || Ἄσμ.

Μαῦρα θὰ βάψω νὰ φορῶ, μαῦρα καὶ ῥαχνιασμένα, γιατί μ' ἐπορηστήκανε δὴνὸ μάτια ζαχαρένια Χίος.

β) Μετβ. 1) Καθιστῶ τινα ἀμαυρόν, χλομόν Θεσσ. (Ὀλυμπ.) Ἄσμ.

Μὴν τὸ μαυρίσ' ὁ κουρνιαχτός, μὴν τ' ἀραχνιάσῃ ὁ ἥλιος. Συνών. ἀσκημίζω. 2) Διαλύω διὰ τῆς σήψεως, ἀποσυνθέτω ΝΠολίτ. Μελέτ. 2,337: Ἄσμ.

Δὲν εἶμαι μάννα νὰ πονῶ, πατέρας νὰ λυποῦμαι, μένα μὲ λένε μαύρη γῆς, πικρὴ φαρμακωμένη, σαράντα μέρες τοὺς βαστῶ κι ἀπὲ τοὺς ἀραχνιάζω, τοὺς κόφτονται τὰ χέρια τους ἀπανωτιῶ ἔς τὰ στήθη καὶ ρέβουν τὰ ματάκια τους σὰν τὸ μαργαριτάρι, πέφτουν καὶ τὰ μαλλάκια τους τριῦρο ἔς τὸ λαιμό τους (μοιρολ.)

Μετοχ. 1) Ὁ καθ' ὃν ὑπόκειται τις εἰς θλίψεις καὶ δυστυχίαν, ἐπὶ ὀνομάτων χρόνου Κεφαλλ. Κρήτ. Πελοπν. (Ἡλ.) κ.ά.: Μαύρη μέρα καὶ ἀραχνιασμένη ἔχω! Κεφαλλ. || Ἄσμ.

Σήμερα μαῦρος οὐρανὸς κι ἀραχνιασμένη μέρα, σήμερα ξεχωρίζουνε ἀετὸς καὶ περιστέρα Ἡλ.

Καπνίλα μᾶς ἐπλάκωσε, ἀραχνιασμένοι χρόνοι Κρήτ. 2) Ὁ ἐν στενοχωρίᾳ εὐρισκόμενος Ἡπ.: Καρδιά μαύρη κι ἀραχνιασμένη 3) Ἐλεεινὸς τὸ σῶμα, ρακένδυτος Μακεδ. (Βλάστ.)

Πβ. ἀραχναίνω, ἀραχνίζω.

ἀράχνιασμα τό, κοιν. ἀράχνασμαν Πόντ. (Σούρμ. Τραπ.) ῥάχνιασμα Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀραχνιάζω.

1) Ὁ σχηματισμὸς ἀραχνίων εἰς μέρος τι κοιν. 2) Ὁ ἰστὸς τῆς ἀράχνης Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) — ΚΠαλαμ. Τραγούδ. πατρ. 37: Πρέπει κάνεις νὰ παστρεύῃ τ' ἀραχνασμάτα κι ἂν κ' ἐν πανί ἀρρώστια (εἰδεμὴ πιάνει ἀρρώστια) Σούρμ. || Ποίημ.

Δὲ θέλω σάβανό μου ἀσβεστόσκοι, δὲ θέλω γιὰ στεφάνι μ' ἀραχνασμάτα ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἄν.: Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀράχνη 2.

ἀραχνιαστὸς ἐπίθ. ΚΠαλαμ. Πολιτ. μοναξ. 157 — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ. ἀραχλιαστὸ Τσακων.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀραχνιάζω.

1) Ὁ πλήρης ἀραχνῶν, ἀραχνιασμένος ἐνθ' ἄν.: Τὰ πανεθούρξα ἡγκιαῖ ἀραχλιαστὰ (τὰ παράθυρα ἦσαν κτλ.) Τσακων. || Ποίημ.

. . . κεραμίδια . . . | κάποιων φτωχόσπιτων ἀραδιαστὰ μαῦρα . . . | σὰν ἀπὸ θάνατους ἀραχνιαστὰ

ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀραχνερός. β) Μεταφ. δυστυχῆς Τσακων.: Μαυριστὲ τζ' ἀραχλιαστὲ! (ἀρά). 2) Ὁμοίος πρὸς ἰστὸν ἀράχνης, ἀραχνοῦφαντος Λεξ. Δημητρ.: Ἀραχνιαστὸ πέπλο, ἀραχνιαστὴ δαντέλλα. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀράχνινος.

ἀραχνίζω Χίος ῥαχνίζου Μακεδ. (Καστορ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀράχνη.

1) Πληροῦμαι ἀραχνίων Χίος: Ἄσμ.

Νὰ δῆς ἐσὺ τὸ μέρος μου, τρομάρα θὰ σὲ πιάσῃ, ποῦ ν' ἀπομέσα σκοτεινὸ κι ἀπέξω ῥαχνιασμένο.

2) Ἀφαιρῶ τοὺς ἰστούς τῆς ἀράχνης Μακεδ. (Καστορ.): Ῥαχνίζου τοῦ σπίτ'. Συνών. ξαραχνιάζω. Πβ. ἀραχναίνω, ἀραχνιάζω.

ἀραχνίλα ἡ, ΚΠαλαμ. Πεντασύλλ. 106.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀράχνη καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίλα.

Τόπος πλήρης ἀραχνῶν: Ποίημ.

Ἀπ' τῆς μαυρίλας, τῆς ἀραχνίλας τὴν ἀποθήκη σὲ σκοτισμένα γυαλιὰ κλεισμένο παλαιὸ κρασί.

ἀράχνινος ἐπίθ. ΓΣτρατήγ. Τί λέν τὰ κύμ. 29.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀράχνη καὶ τῆς παραγωγικῆς κατάλ. -ινος.

Ἀραχνοῦφής: Ποίημ.

Καὶ πλέκοντας τοῖς φημιστὲς ἀράχνινες νταντέλλες μὲ τὴν τιμὴ τῆς κάθε μιὰ ἔς τὸν κόσμον τοῦτον ζῇ.

Συνών. ἀραχνένιος, ἀραχνιαστὸς 2, ἀραχνοκαμωμένος, ἀραχνός, ἀραχνοῦφαντος, ἀραχνοῦφασμένος (ἰδ. ἀραχνοῦφαίνω).

*ἀραχνιὸς ἐπίθ. ῥαχνιὸς Μακεδ. (Σιάτ.) ῥάχνος Μακεδ. (Καστορ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀράχνη καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιός.

Ἀκάθατος, ρυπαρὸς ἐνθ. ἄν.: Ἄσμ.

Ἄν εἶμι ἄσπρους κι ἄλικους, σκύψι χιρτίσέ μι, κι ἂν εἶμι μαῦρους κι ῥαχνιός, ὕρνα κι σκέπασέ μι (ὕρνα = γύρισε).

ἀραχνίτσα ἡ, Πόντ. (Κερασ.) ἀραχνίτσα Πελοπν. (Τριφυλ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀράχνη διὰ τῆς καταλ. -ίτσα.

1) Μικρὰ ἀράχνη ἐνθ' ἄν. 2) Μετων. ὁ λίαν ἰσχνὸς Πόντ. (Κερασ.)

ἀραχνοκαμωμένος ἐπίθ. ΚΠαλαμ. Ὑμν. Ἀθην. 67.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀράχνη καὶ τοῦ καμωμένος μετοχ. τοῦ ρ. κάνω.

Ἀράχνινος, ὁ ἰδ.: Ποίημ.

Πλουμίζεται, χρυσώνεται, γεμίζει λίγο λίγο καὶ λάμπει τὸ ἀλαφρὸ παννὶ τὸ ἀραχνοκαμωμένο.

ἀραχνοκεντημένος ἐπίθ. ΙΠολέμ. Ἀλάβαστρ. 18.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀράχνη καὶ τοῦ κεντημένος μετοχ. τοῦ ρ. κεντῶ.

Ὁ λεπτός καὶ διὰ λεπτοτάτου κεντήματος πεποικί-
μένος: Ποίημ.

Καὶ τὰ γλυκὰ μου ὀνειράτα κ' ἡ ἐλπίδα μου ἡ παρθένα
κάθε χαρὰς μου, κάθε ἐπιθυμίᾳς
ἀγνάντια 'ς τὰ συντρίμμια σου τ' ἀραχνοκεντημένα
ἐπάγωναν κ' ἐοβήσαν μονομιᾶς.

Συνών. ἀραχνοκέντητος.

ἀραχνοκέντητος ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀράχνη καὶ τοῦ ἐπιθ. κεντήτός.

Ἀραχνοκεντημένος, δ ἰδ.

ἀραχνομαντήλι τό, ΚΠαλαμ. Βωμ. 75.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀράχνη καὶ μαντήλι.

Μανδήλιον ἀραχνοῦφαντον, λεπτόν: Ποίημ.

Στὸ χορὸ ὅταν κράταες τ' ἀραχνομαντήλι,
κρέμοταν ἡ πλάσι κι ἀπ' τὰ θυγὸ σου χεῖλη.

ἀραχνοπάννι τό, Ἀθῆν. ῥαχνοπάννι Πόντ. ἀρα-
χνόπαννο Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀράχνη καὶ παννί.

1) Ὁ ἰστός τῆς ἀράχνης Κρήτ. Πόντ. Συνών. ἰδ. ἐν
λ. ἀράχνη 2. 2) Τὸ παννὶ μὲ τὸ ὁποῖον ἀφαιροῦνται
τὰ ἀράχνια Ἀθῆν. Πβ. ἀραχνόσκουπα.

ἀραχνόπλεχτος ἐπίθ. ΔΚαμπούρογλ. Νεράιδ. Κάστρ.
57.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀράχνη καὶ τοῦ ἐπιθ. πλεχτός.

Ἀραχνοῦφής: Ἀραχνόπλεχτο πέπλο.

ἀραχνόρρωγα ἡ, Κάρπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀράχνη καὶ ρῶγα.

Εἶδος ἀράχνης.

ἀραχνος ἐπίθ. Ἀθῆν. Αἴγιν. Ἡπ. Κέρκ. Κρήτ. Παξ.
Πελοπ. (Ἀρκαδ. Βαμβακ. Βασαρ. Δημητσάν. Κόκκιν.
Λακων. Λάστ. Μεσσ. Τριφυλ.) κ.ά. ἀραγνος Πελοπ.
(Ἀνδροῦσ. Βούρβουρ.) ἀρανος Πελοπ. (Βούρβουρ. Μεσσ.)
ἀραχλος Ἀθῆν. Ἡπ. Κωνπλ. Πελοπ. (Βούρβουρ. Βρέσθ.
Καλάβρυτ. Κλουτσίνοχ. Κορινθ. Κυνοῦρ. Λάστ. Μεγαλόπ.
Παππούλ. Τεγ. Χατζ. κ.ά.) Σῦρ. (Ἐρμούπ.) — ΑΚαρκαβίτσ.
Ζητιᾶν. 169 — Λεξ. Δημητρ. ἀραχλε Τσακων. ἀράχαλος
Λεξ. Δημητρ. ἀραλος Πελοπ. (Βούρβουρ.) ἀραχνος
Ἡπ. Μακεδ. (Βελβ. Βέρ. Βλάστ. Νάουσ. Σισάν. κ.ά.)
ἀραχλὸς Ἡπ. Θεσσ. κ.ά. ἀραχλὸς Ἀνδρ. Ἡπ. ἀραχλὸς
ΓΣτρατήγ. Τραγούδ. τοῦ σπιτ. 92 ῥαχλὸς Μακεδ. (Κοζ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀραχνιάζω ὅπως καὶ ἀδειός ἐκ τοῦ
ἀδειάζω κττ. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 9
(1912/13) 21 καὶ Ἀκαδ. Ἀναγν. 3,164. Διὰ τὴν φωνητικὴν
ἐξέλιξιν τῶν τύπ. ἀραχνος - ἀραγνος - ἀρανος πβ. τὸ
ὁμοῖον δραχμή - δραγμή - δραμή.

1) Ὁ πλήρης ἀραχνίων Ἡπ. Κρήτ.: Ἀσμ.

Καὶ σένα τρώει ἡ μαύρη γῆ καὶ τ' ἀραχνο τὸ χῶμα
(μοιρολ. Καλεῖται ἀραχνο τὸ χῶμα τοῦ τάφου ὡς ἔχον
σχέσιν πρὸς τὸν Ἄδην, ὅστις παριστάνεται ἐν τῇ δημοτικῇ
ποιήσῃ ὡς πλήρης ἀραχνίων. Πβ. ἀραχνιάζω Α1) Ἡπ.
Συνών. ἀραχνωσμένος (ἰδ. *ἀραχνώνω). β) Μεταφ.
ἐρειπωμένος, ἔρημος Κρήτ. 2) Ὁ δύσμορφος, ἄμορφος
καὶ ἐν καταστάσει ἀποσυνθέσεως εὐρισκόμενος, ἐπὶ νεκροῦ
Ἡπ. Μακεδ. (Σισάν.) Πελοπ. κ.ά.: Ἀσμ.

Κι ἂν μ' εὐρῆς ροδοκόκκινο, σκύψε καὶ φίλησέ με
κι ἂν μ' εὐρῆς μαῦρο κι ἀραχλο, τραῦα καὶ σκέπασέ με
(μοιρολ. Λόγοι νεκροῦ πρὸς τὸν οἰκεῖον) Πελοπ.

Κι ἂν μ' εὐρῆς ἀσπροκόκκινο, σκύψε κι ἀγκάλασέ με,
κι ἂν μ' εὐρῆς μαῦρο κι ἀραχλό, τραῦα καὶ σκέπασέ με
Ἡπ.

Ἄν εἶμι ἄσπρη κ' ἔμουρφη, σκύψι κι φίλησέ με
κι ἂν εἶμι μαύρη κι ἀραχνη, τραῦα κι σκέπασέ με,
τί 'μι μαύρη κι φουβᾶσι, | ἀραχνη κι ἀνατριχιάζεις
(τί = διότι) Σισάν. 3) Ὁ ἐλεεινὸς τὸ σῶμα Μακεδ.
(Βλάστ.) β) Τὸ οὐδ. ἀραχλὸ οὐσ., τὸ σκωληκόβρωτον
πτῶμα Ἡπ. 4) Δυστυχής, ἐλεεινός, οἰκτρός, συνεκφερό-
μενον πολλάκις μετὰ τοῦ συνων. ἐπιθ. μαῦρος πρὸς μεγα-
λύτεραν ἔξαρσιν τῆς σημ. πολλαχ. καὶ Τσακων: Βρέ, κακὸ
ποῦ μ' εὐρε τὴν ἀραχνη! Δημητσάν. Τί νὰ σοῦ κάνῃ ὁ ἀρα-
χνος! Ἀρκαδ. Ποῦ νὰ ξέρω ἐγὼ ἡ ἀραχνη! Βασαρ. Ἡ μαύρη
κι ἀραχνη, τί πέρασε μὲ 'φτοῦνο τὸ παιδί 'νας Θεὸς τὸ ξέρει!
Ἀνδροῦσ. Τί νὰ κάμω ὁ ἀραχλος! Κυνοῦρ. Βρὲ τὸν ἀραχλο!
Κλουτσίνοχ. Τὴν ἀρανη, τί τραύιξε! Βούρβουρ. Ἀχ, ὁ ἀρα-
λος! αὐτόθ. Ἀρχίνῃσαν τοὺς ἀραχλὸς τοὺς κοντσούς 'ς τὸ
ξύλο (ἐκ παραδ.) Ἐρμούπ. Τύχη ἀτιμῇ καὶ ἀραχλη! ΑΚαρ-
καβίτσ. ἐνθ' ἂν. Ἀφῆσε τὸν ἀράχαλο 'ς τὴν τύχη του Λεξ.
Δημητρ. Ἀραχλὸ σπῖτι (συνεκδοχικῶς ἀντὶ σπῖτι ἀραχλῶν)
ΓΣτρατήγ. ἐνθ' ἂν. || Φρ. Μῶρ' μαύρη, μῶρ' ἀραχλη!
Βούρβουρ. Μαῦρος κι ἀραχνος ἡ ἀραχλος (δυστυχέστατος)
πολλαχ. Μαῦρους κι ἀραχνους Βελβ. Κριμασμένους κι ἀρα-
χλους Θεσσ. Μαῦρος κι ἀραχλὸς Ἀνδρ. Κουβάνε τζ' ἀραχλε!
Τσακων. Μαύρη κι ἀραχνη μοῖρα! (ὀνομάζεται ἀραχνη καὶ
ἡ μοῖρα συνεκδ.) Λάστ. Μαύρη σου μοῖρα κι ἀραχνη! Λακων.
Μαύρη μοῖρα κι ἀλαλη, μαύρη σου μοῖρα κι ἀραχλη! (ἀρά)
Πελοπ. || Ἀσμ.

Νὰ ἦταν τὸ στήθος μου γγαλὶ νὰ φαίνεται ἡ καρδιά μου
πὼς εἶναι μαύρη καὶ ἀραχνη γιὰ σέ, παρηγοριά μου
Λακων.

ἀραχλὸς ἐπίθ. Σάμ. — ΜΜαλακάσ. Ἀσφόδ. 74.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀράχνη ὡς καὶ ἀμύγδαλο-ἀμυγδαλός,
λιβάνι-λιβανός, μέλισσα-μελισσός κττ. Περὶ τοῦ
σηματισμοῦ τῶν τοιούτων ἐπιθ. ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,148.

Ἀραχνοῦφής ἐνθ' ἂν.: Πέπλ' ἀραχνὰ ΜΜαλακάσ. ἐνθ' ἂν.
Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀράχνητος.

ἀραχνόσκουπα ἡ, Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀράχνη καὶ σκούπα.

Σάρωθρον ἡ μακρὸς κοντὸς φέρων εἰς τὸ ἄκρον περι-
τυλιγμένον παννίον διὰ τοῦ ὁποῖου ἀφαιροῦνται τὰ ἀρά-
χνια. Πβ. ἀραχνοπάννι.

ἀραχνοσύννεφο τό, ΚΠαλαμ. Κύκλ. τετραστ. 135.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀράχνη καὶ σύννεφο.

Σύννεφον λεπτὸν καὶ μόλις ὁρατόν: Ποίημ.

Ἐνα γαλάζιο ἀπόκομμα κι ἀπάνου, μόλις τὰ διακρίνεις,
θυγὸ ἀραχνοσύννεφα τὸ χάος μοῦ φέρουν ὅλου τ' οὐρανοῦ.

ἀραχνοδᾶζω Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀραχνοῦδι.

Πληροῦμαι ἀραχνίων. Συνών. ἀραχνιάζω Α1.

ἀραχνοῦδᾶσμαν τό, Πόντ. (Τραπ.) ῥαχνιδᾶσμαν
Πόντ. ῥαχνοῦδᾶσμαν Πόντ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀραχνοδᾶζω.

Ὁ ἰστός τῆς ἀράχνης. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀράχνη 2.

ἀραχνούλλα ἡ, κοιν.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀράχνη διὰ τῆς καταλ. -οῦλλα.

Μικρὰ ἀράχνη. Συνών. ἀραχνίτσα 1.

ἀραχνοῦφαίνω ἀμάρτ. ἀραχνοφαίνω ΙΠολέμ. Παλ.
βιολ. 87. Μετοχ. ἀραχνοῦφασμένος ΓΣουρῇ Ἀπαντ. 1,280
ΙΠολέμ. Χειμώνανθ. 149.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀράχνη καὶ τοῦ ρ. ὑφαίνω.

Ὑφαίνω τι λεπτοτάτης ὑφῆς ἐνθ' ἂν.: Ποίημ.

